

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКОВИЙ ВІСНИК
МІЖНАРОДНОГО
ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Серія:

Економіка і менеджмент

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Випуск 45

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

Серію засновано у 2010 р.

Засновник – Міжнародний гуманітарний університет
Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України

Включено до переліку наукових фахових видань України в галузі економічних наук (категорія «Б»)
на підставі Наказу МОН України від 17 березня 2020 року № 409 (Додаток 1)

Галузь науки: економічні.

Спеціальності: 051 – Економіка, 071 – Облік і оподаткування, 072 – Фінанси, банківська справа та страхування,
073 – Менеджмент, 075 – Маркетинг, 076 – Підприємництво, торгівля та біржова діяльність,
281 – Публічне управління та адміністрування, 292 – Міжнародні економічні відносини

Науковий збірник включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus

Затверджено до друку та поширення через мережу Інтернет відповідно до рішення вченої ради
Міжнародного гуманітарного університету (від 12 листопада 2020 року протокол № 2)

Головний редактор серії – д-р економ. наук, *Т. В. Деркач*
Відповідальний секретар серії – *В. О. Горбаньова*

Редакційна колегія серії «Економіка і менеджмент»:

Л. А. Бахчиванжи, канд. екон. наук, доц.; **О. В. Більська**, д-р екон. наук, доц.; **О. В. Димченко**, д-р екон. наук, проф.; **Г. М. Запша**, д-р екон. наук, проф.; **Н. В. Захарченко**, д-р екон. наук; **П. І. Коренюк**, д-р екон. наук, проф.; **М. Б. Кулинич**, канд. екон. наук, доц.; **В. Є. Куриляк**, д-р екон. наук, проф.; **В. В. Лагодієнко**, д-р екон. наук, проф.; **М. В. Лизун**, д-р екон. наук, доц.; **І. А. Ломачинська**, канд. екон. наук; **З. О. Луцишин**, д-р екон. наук, проф.; **О. А. Мартинюк**, д-р екон. наук; **В. В. Немченко**, д-р екон. наук, проф.; **Т. А. Родіонова**, канд. екон. наук; **О. В. Садченко**, д-р екон. наук, проф.; **Л. М. Сатир**, д-р екон. наук, проф.; **Р. М. Скупський**, д-р екон. наук; **А. В. Данильченко**, д-р екон. наук, проф.; **Евангелос Сискос**, д-р екон. наук, проф.; **А. М. Казамбаева**, канд. екон. наук, доц.; **Д. М. Пармакли**, д-р екон. наук, проф.; **Ж. А. Шералиева**, канд. екон. наук, доц.

Повне або часткове передрукування матеріалів, виданих у збірнику
«Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету»,
допускається лише з письмового дозволу редакції.

При передрукуванні матеріалів посилання
на «Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету» обов'язкове.

Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ № 20001-9801 ПР,
видане Державною реєстраційною службою України 25.06.2013 р.

Адреса редакції:
Міжнародний гуманітарний університет
вул. Фонтанська дорога 33, м. Одеса, 65009, Україна
Телефон: +38 (099) 967 84 71
Електронна пошта: editor@vestnik-econom.mgu.od.ua
Офіційний сайт: www.vestnik-econom.mgu.od.ua

© Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету.
Серія: «Економіка і менеджмент», 2020

© Міжнародний гуманітарний університет, 2020

© Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, 2020

ISSN (Print) 2413-2675
ISSN (Online) 2664-6927

<i>Дячков Д.В., Полієнко Л.Р.</i> ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.....	68
<i>Маркіна І.А., Лопушинська О.В., Лопушинський Є.Р.</i> АУТСОРСИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК МЕХАНІЗМ МЕНЕДЖМЕНТУ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ.....	74
<i>Маркіна І.А., Овчарук О.М., Сьоміч Ю.В.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	79
<i>Башук І.В., Швиданенко Г.О.</i> ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ РЕІНЖІНІРИНГУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	86
<i>Budiakova Olena, Zadorozhnyi Vladyslav</i> ORGANIZATION OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY DEVELOPMENT AT THE ENTERPRISE.....	91
<i>Деренська Я.М., Гладкова О.В., Котлярова В.Г.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОГО ІНЖІНІРИНГУ В УМОВАХ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	96
<i>Компанець К.А., Гончар Т.М., Височило О.М.</i> ФОРМУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ЗМІН ПІДПРИЄМСТВ.....	103
<i>Кубів С.І., Федюк В.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	109
<i>Ліннікова Т.П., Яроміч С.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ ЯК СПЕЦИФІЧНИХ ВИДІВ ОРГАНІЗАЦІЙ.....	113
<i>Маначинська Ю.А.</i> ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	117
<i>Мурашко І.С., Степанова В.П.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ.....	123
<i>Несенюк Є.С.</i> МАРКЕТИНГОВІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СТРАТЕГІЙ ІННОВАЦІЙНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	128
<i>Побережна З.М.</i> ІНТЕГРАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АВІАПІДПРИЄМСТВ ЗА ДОПОМОГОЮ СИСТЕМИ ЗБАЛАНСОВАНИХ ПОКАЗНИКІВ.....	135
<i>Федірець О.В., Сазонова Т.О., Манич Н.М.</i> СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	142
<i>Ярош-Дмитренко Л.О.</i> ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ ПРОТИДІЇ ПОШИРЕННЮ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	147

Маркіна І.А.

*д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту,
Полтавська державна аграрна академія*

Markina Iryna

Poltava State Agrarian University

Лопушинська О.В.

*аспірант кафедри менеджменту,
Полтавська державна аграрна академія*

Lopushynska Olena

Poltava State Agrarian University

Лопушинський Є.Р.

*магістрант кафедри менеджменту,
Полтавська державна аграрна академія*

Lopushynskiy Yevhen

Poltava State Agrarian University

АУТСОРСИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК МЕХАНІЗМ МЕНЕДЖМЕНТУ РЕСУРСОЗБЕРІГАЮЧОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ

OUTSOURCING OF BUSINESS PROCESSES AS A MECHANISM OF RESOURCE-SAVING DEVELOPMENT MANAGEMENT OF AGRI-FOOD ENTERPRISES

Анотація. В умовах сьогодення аутсорсинг бізнес-процесів є одним із найперспективніших напрямів удосконалення системи управління підприємствами агропродовольчої сфери. Авторами в ході дослідження обґрунтовано теоретико-методологічні основи аутсорсингу як одного з найперспективніших напрямів ресурсозберігаючого розвитку підприємств агропродовольчої сфери; визначено переваги і недоліки застосування аутсорсингу основних бізнес-процесів; визначено основні напрями бізнес-процесів, які має сенс передати стороннім організаціям задля підвищення ефективності діяльності агропродовольчих підприємств. Із метою вдосконалення менеджменту ресурсозберігаючого розвитку автори пропонують розглянути аутсорсинг таких бізнес-процесів, як фінансовий і управлінський облік, ІТ, найм і розвиток персоналу, маркетинг і PR, юридична сфера, діловодство. У ході дослідження визначено вплив застосування аутсорсингу перерахованих бізнес-процесів на процес ресурсозбереження підприємства.

Ключові слова: аутсорсинг, розвиток підприємства, ресурсозберігаючий розвиток, управління ресурсозберігаючим розвитком, ресурсозбереження, агропродовольчі підприємства, бізнес-процес, менеджмент.

Постановка проблеми. Використання основних функціональних груп процесів управління у діяльності агропродовольчих підприємств у сучасних умовах господарювання буде малоефективним за використання традиційних інструментів і

концепцій управління на інноваційній стадії. Традиційні способи менеджменту агропродовольчих підприємств засновані на розумінні процесу управління як сукупності генеральних управлінських рішень, реалізація яких забезпечить досягнення мети. Проте сьогоденні стратегії розвитку та менеджменту підприємств агропродовольчої сфери повинні надавати можливість для впровадження технологічних і управлінських інновацій, а також поліпшення показників стану підприємства, формувати алгоритм досягнення стратегічних цілей з урахуванням можливості внесення відповідних коригувань або застосування нової тактики у разі виявлення суттєвих коливань зовнішнього середовища. Аналіз діяльності підприємств агропродовольчої сфери показав, що здебільшого керівництво не забезпечує достатній рівень впливу на ефективність використання ресурсів суб'єктами господарювання. Питанням менеджменту ресурсозбереження і ресурсозберігаючого розвитку на підприємствах агропродовольчої сфери не приділяється достатньої уваги. Посилення впливу у сфері управління ресурсозбереженням за рахунок розроблення впровадження і реалізації політики ресурсозберігаючого розвитку дасть змогу не лише підвищити ефективність споживання всіх видів ресурсів, посилити економічну безпеку діяльності підприємств, підвищити рівень конкурентоспроможності продукції, а й позитивно відобразиться на економічному та екологічному становищі держави у цілому. Такі заходи дадуть змогу знизити енергоємність ВВП, прискорити здійснення структурної перебудови економіки України, збільшити привабливість інвестиційного клімату, поліп-

References:

1. García-Gusano D., Iribarren D., Garraín D. (2017) Prospective analysis of energy security: A practical life-cycle approach focused on renewable power generation and oriented towards policy-makers. *Applied Energy*, pp. 891-901. DOI: 10.1016/j.apenergy.2017.01.011
2. Bompard E., Carpignano A., Erriquez M., Grosso D., Pession M., Profumo F. (2017) National energy security assessment in a geopolitical perspective. *Energy*, 130(1), pp. 144-154. DOI: 10.1016/j.energy.2017.04.108
3. Ozturk I. (2010) A literature survey on energy growth nexus. *Energy Policy*, 38(1), pp. 340-349. DOI:10.1016/j.enpol.2009.09.024
4. Cui W., Sun H., Xia B. (2019) Integrating production scheduling, maintenance planning and energy controlling for the sustainable manufacturing systems under TOU tariff. *Journal of the Operational Research Society*. DOI: <https://doi.org/10.1080/01605682.2019.1630327>
5. Aranchiy V., Makhmudov H., Yasnolob I., Radionova Ya. (2017) Conceptual foundations of the organisation of innovative activities at agro-industrial enterprise based on outsourcing and The Business Process Model and Notation program. *Economic magazine – XXI*, № 5-6, pp. 84-89.
6. Ji C., Guo H., Jin S., Yang J. (2017) Outsourcing Agricultural Production: Evidence from Rice Farmers in Zhejiang Province. Murdoch University, AUSTRALIA, № 12(1). DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0170861>
7. Kolomijecij O.P. (2017) Teoretychni aspekty udoskonalennja systemy upravlinnja vyrobnyctvom ta pererobkoju moloka [Theoretical aspects of improving the management system of milk production and processing]. *Priazovsky Economic Bulletin*, vol. 5(05), pp. 62-66.
8. Tyshhenko O.M., Khaustova V.Je. (2012) Outsorsyngh jak faktor efektyvnosti pidprijemstv budiveljnoji ghaluzi [Outsourcing as a factor in the efficiency of construction companies]. *Problems of the economy*, no. 4, pp. 129-135.
9. Potapjuk I.P., Djukarjev D.S. (2019) Ontologhija rozvytku vydiv i form autorsynghu [Ontology of development of types and forms of outsourcing]. *Economic forum*, no. 4, pp. 161-167.
10. Mohd Fitri Mansor, Noor Hidayah Abu, Aida Nazima Abashah, Muhammad Asyraf Mohd Kassim (2018) Cost Reduction and Business Strategy Matters to Human Resource Outsourcing. A Validation by HR Experts from Government Link Companies. *MATEC Web of Conferences*. DOI: <https://doi.org/10.1051/mateconf/201815005033>
11. Markina Iryna, Fedirets Oleg, Sazonova Tetiana, Kovalenko Maryna, Ostashova Valeriia (2018) *Formation of Energy Efficient Strategy of Enterprise Management*. Journal of Entrepreneurship Education, 22, Special Issue 1. Available at: <https://www.abacademics.org/articles/Formation-of-energy-efficient-strategy-of-enterprise-management-1528-2651-21-S2-247.pdf> (accessed 15 October 2020).
12. Brown D., Wilson S. (2005) The black book of outsourcing: How to manage the changes, challenges, and opportunities. MCB UP Ltd, NY: Hoboken.

Аннотация. В современных условиях аутсорсинг бизнес-процессов является одним из самых перспективных направлений совершенствования системы управления предприятиями агропродовольственной сферы. Авторами в ходе исследования обоснованы теоретико-методологические основы аутсорсинга как одного из самых перспективных направлений ресурсосберегающего развития предприятий агропродовольственной сферы; определены преимущества и недостатки использования аутсорсинга основных бизнес-процессов; определены основные направления бизнес-процессов, которые имеет смысл передать сторонним организациям для повышения эффективности деятельности агропродовольственных предприятий. С целью усовершенствования менеджмента ресурсосберегающего развития предприятия авторами предложено рассмотреть аутсорсинг таких бизнес-процессов, как финансовый и управленческий учет, ИТ, найм и развитие персонала, маркетинг и PR, юридическая сфера, делопроизводство. В ходе исследования определено влияние применения аутсорсинга перечисленных бизнес-процессов на процесс ресурсосбережения предприятия.

Ключевые слова: аутсорсинг, развитие предприятия, ресурсосберегающее развитие, управление ресурсосберегающим развитием, ресурсосбережение, агропродовольственные предприятия, бизнес-процесс, менеджмент.

Summary. In modern business conditions, one of the effective mechanisms for improving the efficiency of resource-saving development of agri-food enterprises is the use of outsourcing. That is why the question of studying the use of outsourcing in the business processes of agri-food enterprises today is quite relevant. Most of the developments of modern scientists relate to resource conservation in general, and the management aspect of this process is not sufficiently considered. There are a number of contradictions in the issues of which business processes should be outsourced in order to increase the efficiency of agri-food enterprises. The authors in the course of the study substantiate the theoretical and methodological foundations of outsourcing as one of the most promising areas of resource-saving development of agri-food enterprises; identified the advantages and disadvantages of outsourcing major business processes; the main directions of business processes that make sense to transfer to third-party organizations in order to increase the efficiency of agri-food enterprises are identified. The study identified the impact of business process outsourcing on the process of resource conservation. Outsourcing at agri-food enterprises involves the transfer of part of business processes to external companies that specialize in providing certain types of services. The most important processes of strategic importance must remain within the enterprise, however, additional functions that support the main strategy can be outsourced. Effective outsourcing helps to save the company's resources, which is the key to increasing the company's competitiveness. The use of business process outsourcing for all businesses without exception has its pros and cons. You need to be responsible for determining the processes that will be outsourced, as well as the selection of the contractor. In order to increase the efficiency of agri-food enterprises, as well as to improve the management system of resource-saving development, outsourcing of business processes such as financial and management accounting, IT, staffing and development, marketing and PR, legal, office work should be considered.

Keywords: outsourcing, enterprise development, resource-saving development, resource-saving development management, resource saving, agri-food enterprises, business process, management.